



Kostnadseffektiv nettutvikling
er avhengig av gode prissignaler

Thor Erik Grammeltvedt
Nasjonalt kraftsystemmøte 24. oktober 2018

Statnett

Energimeldingen peker på behovet for velfungerende marked

"Regjeringen vil legge til rette for lønnsom produksjon av fornybar energi i Norge. Dette bør i størst mulig grad skje i et **kraftmarked der kraftproduksjon bygges ut etter samfunnsøkonomisk lønnsomhet**. På den måten kan vi utnytte de fornybare energiresursene våre på en måte som skaper mest mulig verdier for samfunnet, til **lavest mulig kostnad**."

"Et velfungerende marked vil gjennom kraftprisene gi **effektive signaler om verdien av produksjon og langsiktige investeringer**."

"Velfungerende markeder skal gi **effektiv utnyttelse av lønnsomme fornybarressurser** som gir grunnlag for næringsutvikling og verdiskaping."



Prisområdeinndelingen er vårt viktigste virkemiddel for en effektiv nettutvikling

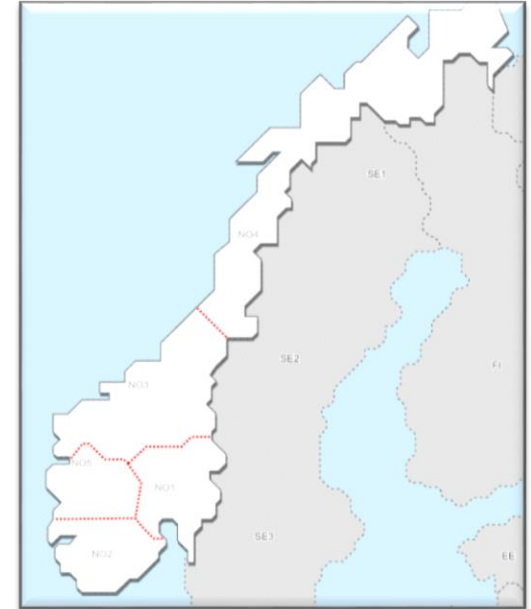
Prisområdeinndeling 15.12.2003



Prisområdeinndeling 11.01.2010



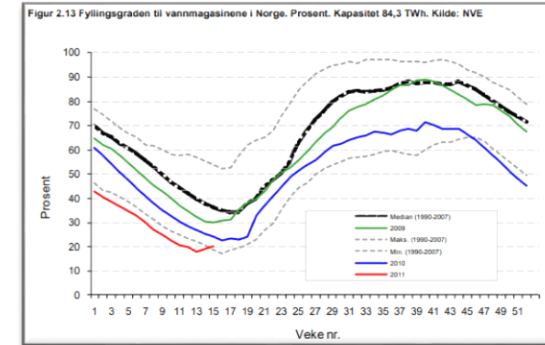
Prisområdeinndeling 07.03.2016



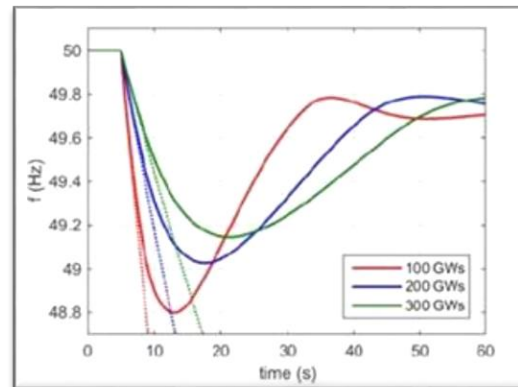
Økt fleksibilitet kan gi stor kostnadsreduksjon

- Små volumer (på riktig sted) kan gi store gevinster
 - Mer kostnadseffektiv drift
 - Økt forsyningssikkerhet
 - Redusert/utsatt investeringsbehov
- Markedsløsninger
- Tariffer og/eller støtte

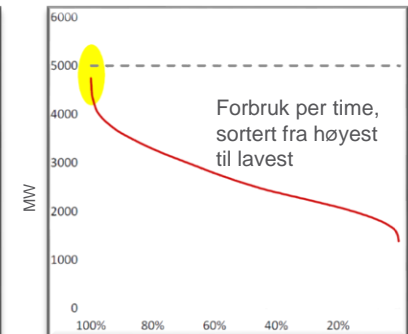
NVEs rapport om kraft-situasjonen vinteren 2009/2010
 "Små endringer på etterspørselssiden kunne ført til markant lavere kraftpriser i timene med høy pris."



Raske reserver (FFR) brukt for
 balansere ut fall av finsk kjernekraft



Kuldeperioder skaper
 forbrukstopper



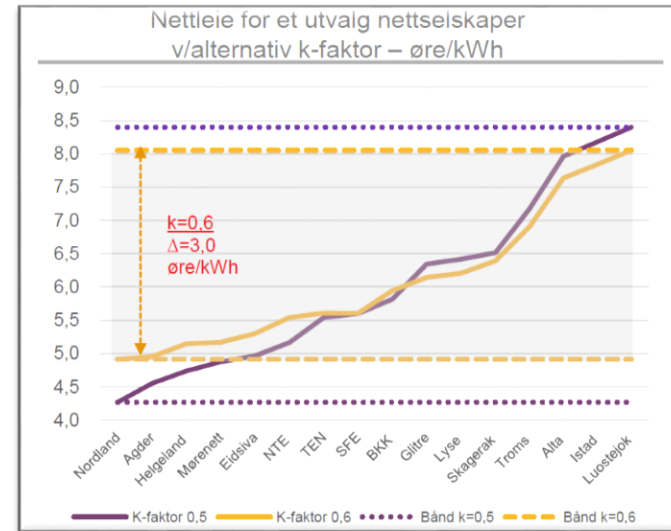
Anleggsbidrag vil gi en mer kostnadseffektiv nettutvikling

- Men en ny kunde bærer kun en andel av kostnadene i det maskede nettet
 - En bruker:
Anleggsbidraget = kostnadsgrunnlaget
 - Flere brukere:
Forholdsmessig andel av kostnadsgrunnlaget
- Praktiseringen må være konsistent og forstått
 - God vurdering av hva som utløser en investering



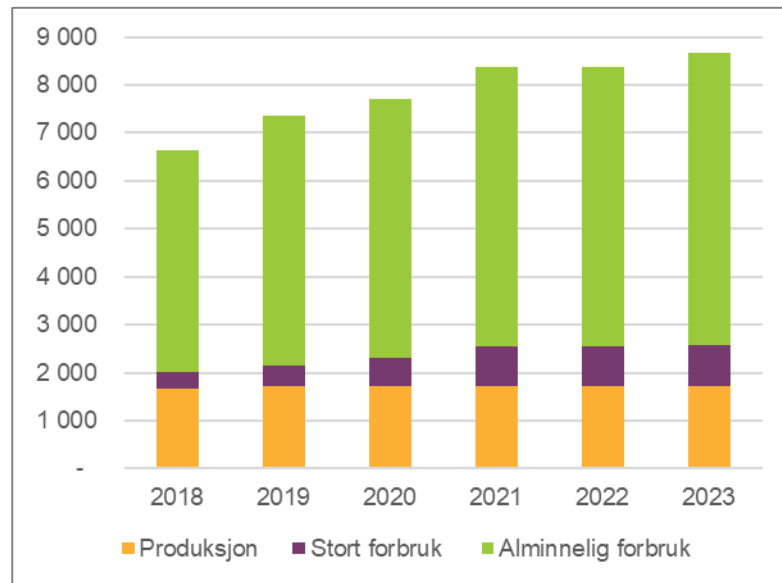
Tariffen gir signaler til lokalisering av produksjon og forbruk

- Marginaltapsleddet i tariffen gir viktige signaler om tapene i nettet ved ulik lokalisering
- Dagens tariff modell (K-faktor) gir signaler om samlokalisering i samme punkt
 - Effektbalansen per punkt gir forskjeller på inntil 3 øre/kWh
- Vi jobber med en modell som tar hensyn til effektbalansen i nærliggende punkter
- Supplement til lokaliseringssignaler gjennom prisområdeinndelingen og anleggsbidrag



Stort forbruk og produksjon må minst betale for de kostnadene de påfører nett

Tariffutvikling – mill kr

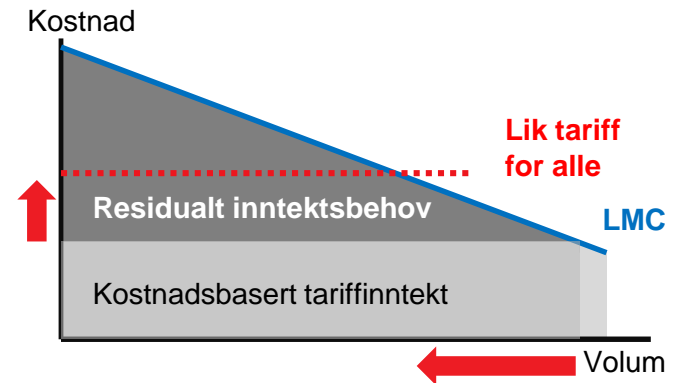


- 6 000 MW mer vindkraft mot 2030
- Forbruket i industrien kan øke med 2 000 MW mot 2030
- Stabilt forbruk til alminnelig forsyning

Differensiering av tariffen gir økt utnyttelse av nettet

- Stordriftsfordeler gir fallende enhetskostnader ved vekst
- Hvis alle nettkundene betaler det samme vil etterspørslene etter nett bli mindre
- Nettkostnadene stiger og effektivitetstapet ved residuale tariffer vokser i annen potens av tariffnivået

→ **Fordelingen av residuale kostnader blir mye viktigere**



Nettutviklingsplanen og tariffmodellen må ses i sammenheng

- Effektiv utnyttelse og utvikling av nettet
- Markedet er vårt viktigste virkemiddel
- Videreutviklingen av tariffmodellen
 - Hva må alle kundene minst betale?
 - Hvilke lokaliseringssignaler skal vi gi gjennom tariffen?
 - Hva er den mest effektive måten å fordele de residuale kostnadene på?



Takk for
oppmerksomheten

